

Välkommen till Svenska Taxklubben!

”

En tax kan du ha till ALLT!

Annika Lövgren, Säter

Den här broschyren är tänkt att ge dig en kort presentation om följande:

- 4 Varför ska du välja en tax?
- 7 Vilka olika taxvarianter finns det?
- 8 Vad används taxen till?
- 11 Vilka aktiviteter finns för din tax?
- 13 Vad får du som medlem?
- 14 Utställning
- 16 Viltspårprov
- 18 Drevprov
- 20 Grytprov
- 22 Det här är Svenska Taxklubben

Välkommen till Svenska Taxklubben!

Vi är rasklubben för dig som redan är ägare till en tax eller som funderar på att bli det.

Varför ska du välja en tax?

Det finns många skäl att välja vår mångsidiga ras.

Några skäl är att den är en

- fantastisk familjehund
- duktig spårhund
- utmärkt jakthund
- tillgiven och trofast vän
- charmig, modig, klok och karaktärsfull.

Taxen är en frisk ras

Som ras är taxen frisk och långlivad med få hälsoproblem. Agria, det största svenska försäkringsbolaget, har nio olika riskgrupper där ett är bäst ur försäkringssynpunkt. Taxen ligger i grupp ett, vilket visar att den är en frisk ras.

Svenska Taxklubben arbetar aktivt tillsammans med rasens uppfödare för att taxen ska bli en ännu friskare ras. Det gör vi genom särskilda avelsrekommendationer i RAS, Rasspecifik avelsstrategi för tax.

Vilka olika taxvarianter finns det?

Taxen finns i tre hårlag och tre storlekar. Hårlagen är korthårig-, strävhårig- och långhårig tax och storlekarna normal, dvärg och kanin. Tillsammans blir det nio olika taxvarianter.

Taxens bröstomfång avgör om den är en normal-, dvärg- eller kanintax. En kanintax får ha högst 30 cm i bröstomfång och en dvärgtax högst 35 cm. Övriga taxar hänförs till normaltax.

Den populäraste taxvarianten i dag är strävhårig normaltax med flest registreringar (2014). Därefter kommer korthårig normaltax, långhårig dvärgtax och långhårig normaltax. Flera små taxvarianter ökar i popularitet.

Ska du köpa en strävhårig tax?

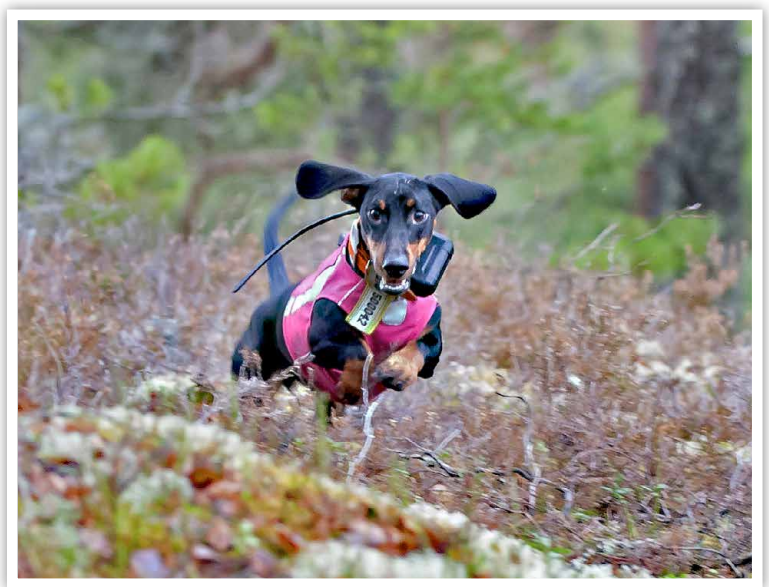
Det är viktigt att du tänker på att din strävhårstax behöver trimmas, det vill säga att den utvuxna pälsen ska tas bort. Det vanligaste är att det görs två gånger per år. Ska din hund ställas ut behöver pälsen dessutom ofta putsas innan utställningen. Du kan lära dig att trimma din tax själv eller också lämnar du den till en utbildad hundtrimmare.

Vad används taxen till?

De flesta väljer en tax för att den är en fantastisk sällskaps- och familjehund som trivs med att vara tillsammans med sin familj.

Andra väljer taxen för dess goda jaktegenskaper och då främst som långsamdrivande rådjurshund. Vissa väljer den för att spåra och göra eftersök på trafikskadat vilt. En del väljer en tax som grythund till räv- och grävlingssjakt eller som eftersökshund på skadat vilt.

Den gemensamma nämnaren är ändå att ha taxen som familjehund.

”

När folk frågar om vi har hund har jag kommit på mig själv när jag svarar: Nej, vi har tax! Finns inget som kan ersätta ett liv med tax. Mysigare, snällare och mer speciell ras får man leta länge efter.

Anette Nyström, Väse

Vilka aktiviteter finns för din tax?

Svenska Taxklubben erbjuder fyra grundaktiviteter genom sina 20 lokalklubbar: drev, viltspår, gryt och utställning. Inom dessa områden kan du gå prov eller delta på utställning för att meritera din tax. Läs mer om dessa aktiviteter på sidorna 14–21.

Du kan tävla med din tax inom drev och viltspår där lokalklubbarna ordnar klubbmästerskap och Svenska Taxklubben SM-tävlingar. Du kan även ägna dig åt agility och rallylydnad där du också kan tävla.

Vi har en ungdomssektion!

Vår ungdomssektion vänder sig till ungdomar upp till och med 25 år. Varje år ordnar vi ett ungdomsläger med aktiviteter där ungdomarna kan ta med sina taxar. De senaste åren har lägret arrangerats på Öster Malma som ägs av Svenska Jägareförbundet.

Det finns även ett årligt stipendium att söka för utbildning och studiebesök, vilket sponsras av försäkringsbolaget Agria.

**Klok, lättlärd, rolig, envis
och alldeles underbar!**

Annika Johansson, Kalmar

Vad får du som medlem?

Framför allt får du tillgång till en rasklubb som tar tillvara dina intressen och för din talan i hundfrågor.

Dessutom får du

- tidningen Taxen
- starta på utställningar, jaktprov och tävlingar hos taxklubbar i Sverige och Norden
- delta på klubbträffar, kurser och föredrag hos lokalklubbarna
- råd och hjälp i avelsfrågor
- registrera valpar hos Svenska Kennelklubben
- annonsera din valpkull på vår hemsida och på lokalklubbarnas hemsidor.

Hur blir du medlem?

Är du ny taxägare kan du bli gratis provmedlem hos oss under ett år. Ett sådant medlemskap ordnar din uppfödare åt dig.

Du kan också bli medlem genom att själv kontakta Svenska Kennelklubben som sköter vår medlemshantering. Medlemmar i din familj kan bli familjemedlemmar till ett lägre pris. Du hittar all information som du behöver på vår hemsida: www.taxklubben.org under sidan Medlemskap.

På följande sidor beskriver vi kortfattat hur en utställning samt viltspår-, drev- och grytprov går till. För aktuella och detaljerade regler hänvisar vi till Svenska Taxklubben och Svenska Kennelklubbens hemsidor (www.taxklubben.org och www.skk.se).

Utställning

Det börjar med kvalitetsbedömning

På en utställning kvalitetsbedöms hunden och får pris efter sin exteriör och mentalitet jämförd med rasstandarden för tax. Domaren jämför inte din hund med andra hundar som deltar i samma klass. Tikar och hanar tävlar var för sig. De pris som delas ut är

- excellent (utmärkt)
- sufficient (godtagbar)
- very good (mycket god)
- disqualified (diskvalificerad)
- good (god)
- cannot be judged (kan ej prissättas – KEP).

Det fortsätter med konkurrenssklass

När kvalitetsbedömningen är klar bedöms hunden i konkurrenssklass. I denna klass jämförs hundarna med varandra och rangordnas som etta, tvåa, trea och fyra. Övriga hundar blir oplacerade.

Till sist utses Bäst i rasen och Best in show

De bästa tikarna respektive hanarna tävlar var för sig mot varandra då bästa tik och hane utses. Dessa tävlar sedan vidare om titeln Bäst i rasen (BIR). Den hund som vinner går vidare till finalen Best in show (BIS), där vinnande hund blir BIS. På Svenska Kennelklubbens utställningar finns ytterligare tävlingsnivåer som t.ex. gruppfinaler.

Olika utställningsklasser, utställningar och arrangörer

Beroende på ålder och meriter finns följande klasser:

- Juniorklass 9–18 månader
- Öppen klass från 15 månader
- Unghundsklass 15–24 månader
- Championklass från 15 månader
- Bruks-/Jaktklass från 15 månader
- Veteranklass från 8 år.

Det finns både officiella och inofficiella utställningar. Skillnaden mellan dem är att på den officiella utställningen registreras alla resultat i Hunddata hos Svenska Kennelklubben för att kunna tillgodoräknas för championat och tävla om vandringspriser. Det görs däremot inte på en inofficiell utställning.

Varje lokalklubb arrangerar årligen en till tre utställningar. Dessutom arrangerar Svenska Kennelklubbens länsklubbar många utställningar varje år.

Valpklass – bra träning för en valp

På många utställningar ordnas valpklass – som alltid räknas som en inofficiell klass – där valpar mellan fyra och nio månader får delta.

Lärorikt, roligt och viktigt att ställa ut sin tax

Att delta i en utställning är lärorikt och roligt. Det är också viktigt att få sin hund bedömd om den ska användas i avel. Domaren ger ett omdöme om hunden och erfarna taxägare kan ge dig råd i olika taxfrågor.

Krav för att bli utställningschampion

Det krävs tre certifikatkvalitetspriser (Ck) erhållna i jaktkonkurrenssklass i Sverige utdelade av minst två domare för att bli champion. Minst ett av Ck-priserna ska ha delats ut tidigast när hunden uppnått 24 månader och en dag. Dessutom krävs en jaktmerit, antingen drev-, viltspår- eller grytprov eller en kombination av viltspår- och grytprov.

Viltspårprov

Syftet med viltspårprov är att kvalitetsbedöma en hunds spår-förmåga för att se om den är lämplig för eftersök av skadat eller dött vilt. Syftet är också att stimulera intresset för att vidareutbilda hunden för praktiskt eftersök.

Krav för att få starta

Hunden ska vara

- minst nio månader
- vaccinerad
- id-märkt med tatuering eller mikrochip.

Två klasser – anlagsklass och öppenklass

Du startar alltid först i anlagsklass där hunden måste bli godkänd för att sedan få delta i öppen klass.

Två provformer – ordinarie och rörligt prov

Ett ordinarie viltspårprov är ett prov på en i förväg bestämd dag och plats. Ett rörligt prov genomförs på tid och plats som den arrangerande klubben bestämmer. Lokalklubbarna bestämmer också längden på viltspårsäsongen: vanligast från nio månader upp till ett helt år.

Så här läggs spåret

Spåret läggs så det bildar fyra vinklar. Till spåret används två deciliter blod som läggs med hjälp av en särskild spårläggarkäpp eller en stänkflaska. Dessutom släpas en skank av klövvilt när spåret läggs. Spårslutet markeras av skanken som hunden ska hitta.

Bedömning och prisvalörer

Domaren bedömer hundens spår-förmåga, arbetstempo, självständighet och skottreaktion. I anlagsklass, där skottreaktion inte provas, blir hunden antingen godkänd eller inte godkänd. I öppen klass är prisvalörerna 1:a, 2:a, 3:e pris eller 0 pris. Hederspris (hp) kan delas ut till en hund som gjort en särskilt god prestation.

Regler för anlagsklass och öppen klass

KLASSER	SPÅRLÄNGD (MINST)	SPÅRETS LIGGTID INNAN START	SPÅRTID, MAX MINUTER	START- RUTA	OBLODADE VINKLAR	SKOTT- PRÖV- NING
Anlagsklass	600 m	2–5 timmar	30	Nej	Nej	Nej
Öppen klass	600 m	12–24 timmar (nattgammalt)	45	Ja	Ja	Ja

Krav för att bli viltspårchampion

Det krävs tre 1:a pris i öppen klass utdelade av minst två olika domare för att bli champion. Intyg om godkänd testikelstatus krävs för hanhund.

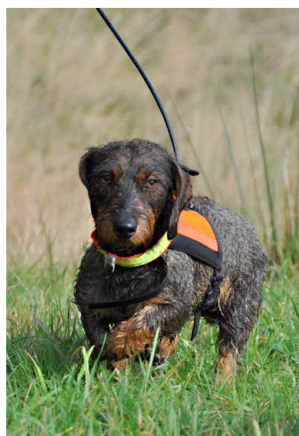
Drevprov

Syftet med drevprov är att vara ett verktyg i avelsvärderingen för att behålla och förbättra taxens jaktegenskaper. För den som vill avla på sin hund och sälja valparna som jakthundar är drevprovsmärket ett viktigt kvitto för både köpare och säljare. Det är också värdefullt att få sin hund bedömd av en opartisk och kunnig person.

Krav för att få starta

Hunden ska tillhöra medlem i Svenska Taxklubben eller Svenska Kennelklubben. Hunden ska också vara

- registrerad hos Svenska Kennelklubben
- minst 12 månader
- frisk och i god kondition
- vaccinerad
- omedicinerad
- id-märkt med tatuering eller mikrochip.

”

Taxar är fina familjehundar, duktiga jakthundar och trevliga och lätta att ha att göra med.

Berne Forsman, SM-vinnare i drev 2014, Önnestad

Två provformer – drevprov och ordinarie drevprov

Hunden kan starta på drevprov (DP) eller ordinarie drevprov (ODP). På drevprov (DP) får du starta på din hemmamark tills hunden vid två olika provtillfällen fått två förstapris. Ordinarie drevprov sker på en i förväg fastställd tid och plats.

Tillåtna drevdjur

Rådjur, hjort, räv, hare eller kanin.

Provdagen

Provdagens längd är fyra timmar. För att få pris ska hunden ha provats lös i minst tre timmar utan andra avbrott än förflyttningar.

Så här bedöms din tax

Hundens arbete bedöms enligt tio delmoment – egenskapspoäng (ep) – som t.ex. sök, upptagningsförmåga, drevsäkerhet och drevsätt. Domaren poängsätter de olika delmomenten inom en sexgradig skala från 1, undermålig till 6, utmärkt. Drevcertifikat (D-cert) kan delas ut till en hund som gjort en särskilt god prestation.

Poänggränser för olika prisvalörer

- 1:a pris, minst 42 poäng och inget S (=2 poäng)
- 2:a pris, minst 36 poäng
- 3:e pris, minst 30 poäng
- D-cert, minst 52 poäng och 1:a pris samt lägst 4 ep i varje moment.

Olika drevtider gäller för olika prisvalörer beroende på drevdjur. För ett 1:a pris på räv, rådjur eller hjort gäller t.ex. 60 minuters drevtid alternativt 2 x 45 minuter. Motsvarande pris och tid för hare eller kanin är 45 minuter.

Krav för att bli drevchampion

Det krävs tre 1:a pris på drevprov i Sverige utdelade av minst två domare för att bli champion. Dessutom krävs Good eller 2:a pris vid kvalitetsbedömning efter 15 månaders ålder på utställning.

Grytprov

Syftet med grytprov är att bedöma hundars lämplighet vid grytjakt. Grythundar används för jakt, skyddsjakt och eftersök på räv, grävling och mårddhund. För att arbeta under jord krävs mod, rovdjurs-skärpa, jaktlust och rätt fysiska förutsättningar. Dessutom krävs att hunden arbetar klokt och balanserat.

Krav för att få starta

Hunden ska tillhöra medlem i Svenska Taxklubben, Svenska Grythundklubben eller Svenska Terrierklubben. Hunden ska också vara

- registrerad hos Svenska Kennelklubben
- minst 12 månader för grytanlagsprov och minst 15 månader för grytjaktprov
- frisk och i god kondition
- vaccinerad
- omedicinerad
- id-märkt med tatuering eller mikrochip.

För att få starta på grytjaktprov måste hunden dessutom vara meriterad vid grytanlagsprov.

Två provtyper och tre provformer

Provtyperna är fast prov och rörligt prov. Grytjaktprov är alltid rörliga och äger rum under allmän jakttid. De fasta proven görs i särskilt utformade provanläggningar (konstgryt) med tre gånger som leder till en grävling placerad i en vridbar kittel. Dag och tid för provet är bestämd i förväg.

Provformerna är grytanlagsprov och grytjaktprov. Dessutom finns ett särskilt grytapporiteringsprov.

Bedömning och prisvalörer

Vid grytanlagsprov beskriver domaren din hunds egenskaper i momenten arbetssätt, jaktlust, skall och sök. Provet ska vara

avslutat inom 15 minuter. Pris delas ut som kvalitet 1, 2 eller 0. Hund som får kvalitet 1 får inte starta igen på ett grytanlagsprov.

Vid grytjaktprov bedöms din hunds jaktegenskaper som antingen rävsprängare eller förliggare. Med rävsprängare menas hundens förmåga att få en vuxen räv att lämna grytet. Med förliggare menas hundens förmåga att ställa viltet tills jägaren nått djuret (s.k. nedslag). Hunden kvalitetsbedöms och tilldelas antingen ett 1:a, 2:a, 3:e eller 0 pris.

Vid grytapporiteringsprov ska hunden dra ut en apport på cirka 6 kg. Provet görs normalt i en av gångarna i konstgrytet och får ta max 10 minuter. Resultatet bedöms som godkänt eller inte godkänt.

Krav för att bli grytchampion

Det krävs kvalitet 1 alternativt godkänt grytanlagsprov samt ett 1:a pris på grytjaktprov för att bli champion. Meriterna ska vara utdelade av två olika domare. Dessutom krävs lägst Good eller 2:a pris vid kvalitetsbedömning efter 15 månaders ålder på utställning.

Det här är Svenska Taxklubben

Svenska Taxklubben grundades 1901 och var Sveriges första specialklubb för hundar. Klubben är ansluten till Svenska Kennelklubben.

Det finns 20 lokalavdelningar som omfattar ett eller flera län. Vi har drygt 5 000 medlemmar och är den femte största rasklubben i Sverige (2014).

Vår ambition är att fortsätta utvecklas som rasklubb – för taxen in i framtiden – tillsammans med dig och våra fantastiska taxar.

Varmt välkommen som medlem!

”

Taxar har en särskild "personlighet", tycker jag. Har haft flera raser men taxen vinner!

Marika Grandin Johansson, Örebro

**SVENSKA
KENNELKLUBBEN**

HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

Agria
Djurförsäkring

www.agria.se

”

En underbar hund, det finns
inget annat att jämföra med.
En gång tax, alltid tax.

Kjell Odalgård, Frändefors

www.taxklubben.org

© Svenska Taxklubben 2015 | Text: Barbro Zetterberg, Z-text | Grafisk form: Smart Design & Illustration AB
Foto: Elisabeth Rhodin (omslag, s. 6), Carl Söderberg (s. 3), Christina Söderström (s. 5), Lotta Karlsson (s. 6),
Charlotte Jacobsson (s. 9), Mikael Grennard (s. 9), Dimitris Antonopoulos (s. 10, 15), Birgitta Sterner (s. 12, 23),
Barbro Zetterberg (s. 17, 21), Eva von Celsing (s. 18), Rolf Zetterberg (s. 23)

Tryck: Svärd & Söner Tryckeri